

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 26 października 2015 r.

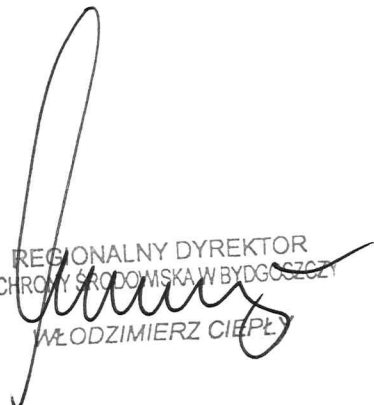
**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura
2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. poz. 812) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIEPLÝ

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000

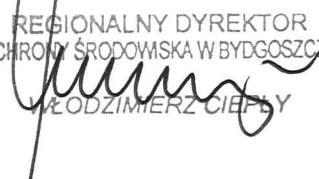
L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	X brak nacisków i zagrożeń	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja), K02.02 nagromadzenie materii organicznej, K02.03 eutrofizacja (naturalna), J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych, A08 nawożenie /nawozy sztuczne/, J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie (ogólnie) B02.06 przerzedzenie warstwy drzew	W wyniku oddziaływania naturalnych procesów może dojść do odkładania się martwej materii organicznej i wypełnienia się misy zbiornika i jego zaniku. Możliwe jest zasypywanie istniejących zbiorników materią niesioną przez wody powodziowe. Potencjalnym zagrożeniem jest również ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji. Zagrożeniem jest intensywna gospodarka rolna i intensyfikacja nawożenia pól uprawnych w bezpośrednim sąsiedztwie starorzeczy, które wpływać może na jakość wód starorzeczy oraz zmianę struktury roślinności – eutrofizacja, wypływanie, zarastanie, zanik różnorodności biologicznej, zanik siedliska. Eutrofizacja związana z intensywnym nawożeniem powoduje wzrost produkcji pierwotnej, spadek przezroczystości wód i poziomu tlenu rozpuszczonego w wodzie, zanik makrofitów zanurzonych. Zagrożeniem jest również zasypywanie fragmentów siedliska oraz usuwanie roślinności drzewiastej w strefie nadbrzeżnej wokół starorzeczy, w celu ułatwienia prowadzenia gospodarki rolnej. Obecnie zadrzewienia wraz z pasem naturalnej roślinności przybrzeżnej, pełnią funkcję buforową, chroniącą starorzeczka przed wpływem biogenów z terenów rolniczych. Zadrzewienia wpływają na warunki termiczne i świetlne w strefie przybrzeżnej starorzeczy.
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	U nieznane naciski i zagrożenia	J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Brak wiedzy w zakresie stanu zachowania siedliska oraz możliwości jego ochrony. Możliwym zagrożeniem jest ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami
3.	6430 Ziołorośla	I01 obce gatunki	J02.03.02 regulowanie	Wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska przez obce gatunki inwazyjne - kolczurkę

	górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	inwazyjne	(prostowanie) koryt rzecznych	klapowaną <i>Echinocystis lobata</i> i nawłóć późną <i>Solidago serotina</i> . Brak jest możliwości skutecznego wyeliminowania gatunków obcych w obrębie siedliska, z uwagi na ich rozpowszechnienie. Dodatkowo tereny te w części podlegają zalewom, zatem ewentualna eliminacja gatunku na niewielkich powierzchniach nie przyniesie efektów, jeżeli podobne zabiegi nie będą prowadzone na innych odcinkach Wisły. Możliwym zagrożeniem jest ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami.
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	X brak nacisków i zagrożeń	A03.03 zaniechanie / brak koszenia, A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja, A04.01.01 intensywny wypas bydła, A08 nawożenie /nawozy sztuczne/	Zmiana sposobu użytkowania z kośnego na pastwiskowy lub zaniechanie użytkowania kośnego spowoduje przekształcenie składu gatunkowego zbiorowiska i zanik siedliska. Intensyfikacja użytkowania spowoduje przekształcenia składu gatunkowego zbiorowiska i zanik siedliska.
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	I01 obce gatunki inwazyjne	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew, B02.02 wycinka lasu, J02.04.02 brak zalewania, J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Dominacja klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> w drzewostanie i znaczący udział nawłoci późnej <i>Solidago serotina</i> w runie zniekształcają zbiorowisko. Na obniżenie oceny wpływa również brak martwego drewna w drzewostanie lub ewentualne zbyt intensywne pozyskanie drewna. Proponowana dalsza regulacja koryta Wisły i związane z tym zmiany reżimu hydrologicznego mogą skutkować przesuszeniem podłoża i zmianami charakteru siedliska.
6.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	X brak nacisków i zagrożeń	J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Możliwym zagrożeniem może być sumaryczne oddziaływanie czynników wpływających na stan siedliska gatunku: intensywna gospodarka rolna oraz przerzedzanie warstwy drzew (nielegalna wycinka).
7.	1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	J03.02.01 zmniejszenie migracji / bariery dla migracji, G05.07 niewłaściwie	J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Wisła na badanym odcinku wykazuje charakter typowej rzeki nizinnej i stanowi fragment szlaku migracyjnego gatunku. Brak jest danych w zakresie wielkości populacji migrującej. Gatunek poza granicami obszaru jest częściowo odcięty barierami ekologicznymi od tarlisk, co stanowi również zagrożenie istniejące dla stanu populacji

		realizowane działania ochronne lub ich brak		w obszarze Dybowska Dolina Wisły. Kwestia udrożnienia szlaków migracji poza granicami obszaru Natura 2000 wykracza poza zakres objęty planem zadań ochronnych. Planowane i realizowane działania z zakresu udrożnienia rzek (udrożnienie Drwęcy w Lubiczu i Wisły na zaporze we Włocławku) są przedmiotem analizy w planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy i Włocławska Dolina Wisły. Możliwym zagrożeniem jest ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami.
8.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	J03.02.01 zmniejszenie migracji / bariery dla migracji, G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak	J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Wisła na badanym odcinku wykazuje charakter typowej rzeki nizinnej i stanowi fragment szlaku migracyjnego gatunku. Brak jest danych w zakresie wielkości populacji migrującej. Gatunek ten częściowo jest odcięty barierami ekologicznymi od tarlisk. W chwili obecnej populacja utrzymywana jest sztucznie, w wyniku prowadzonych zarybień. Istniejące bariery dla migracji i nadmierna eksploatacja rybacka na obszarach morskich i w rejonie ujścia Wisły do morza, uniemożliwiają odtworzenie populacji opartej na naturalnym rozrodzie gatunku. Planowane i realizowane działania z zakresu udrożnienia rzek (udrożnienie Drwęcy w Lubiczu i Wisły na zaporze we Włocławku) mogą istotnie zmienić możliwości odtworzenia populacji gatunku i są przedmiotem analizy w planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy i Włocławska Dolina Wisły. Z uwagi na biologię gatunku możliwości ograniczenia zagrożenia o kodzie G05.07 (niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak), wykraczają poza granice ostoi i wymagają podjęcia działań w szerszej skali przestrzennej (obejmującej cały obszar wykorzystywany przez gatunek do realizacji cyklu życiowego). Wskazane jest zatem opracowanie nowej strategii/programu ochrony gatunku w skali krajowej z uwzględnieniem specyfiki populacji wiślanej oraz perspektyw i możliwości utworzenia warunków utrzymania populacji gatunku w największym możliwym stopniu w oparciu o tarło naturalne (np.: Krajowa strategia łososa atlantyckiego warunkująca trwałość gatunku w Polsce). Uwzględnić ona powinna również potrzebę ograniczenia eksploatacji rybackiej populacji migrującej w rejonie ujścia Wisły do morza i ujściowym odcinku Wisły. Możliwym zagrożeniem może być ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki

				Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami.
9	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	F02.03 wędkarstwo	D03.02 szlaki żeglugowe, C01.01 wydobywanie piasku i żwiru, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Dorośle osobniki stanowią przedmiot połowów wędkarskich, a z dostępnych danych wynika że jest to gatunek rzadko występujący w obszarze. Innym rodzajem działalności potencjalnie mogącym wpływać na zaburzenie warunków siedliskowych ryb jest eksploatacja kruszywa z koryta rzeki. Brak dokładnych informacji o występowaniu i stanie populacji gatunku nie pozwala na precyzyjne określenie skali zagrożenia oraz wskazanie bardziej precyzyjnych zaleceń ochronnych. Możliwym zagrożeniem może być ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami. Gwałtowne zrzuty wody na zaporze we Włocławku oraz gwałtowne obniżanie poziomu wody w Wiśle poprzez ograniczenie przepływu na zaporze, w sposób pośredni i bezpośredni mogą wpływać na populacje gatunku.
10.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	X brak nacisków i zagrożeń	D03.02 szlaki żeglugowe, C01.01 wydobywanie piasku i żwiru, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Realizowana na potrzeby żeglugi modyfikacja warunków przepływu w rzece – gwałtowne zrzuty wody na zaporze we Włocławku oraz gwałtowne obniżanie poziomu wody w Wiśle poprzez ograniczenie przepływu na zaporze, w sposób pośredni i bezpośredni mogą wpływać na populacje gatunku. Innym rodzajem działalności potencjalnie mogącym wpływać na zaburzenie warunków siedliskowych ryb jest eksploatacja kruszywa z koryta rzeki. Potencjalnym zagrożeniem może być postępujące zanikanie połączeń koryta rzeki z powiązanymi z nią systemami starorzeczy, co prowadzi do utraty siedlisk ryb. Brak jest dokładnych informacji w zakresie występowania gatunku w obszarze (w tym zasiedlenia starorzeczy) oraz stanu populacji gatunku, co nie pozwala na precyzyjne określenie skali zagrożenia oraz wskazanie bardziej precyzyjnych zaleceń ochronnych. Możliwym zagrożeniem może być ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami.

11.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	X brak nacisków i zagrożeń	D03.02 szlaki żeglugowe, C01.01 wydobywanie piasku i żwiru, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Realizowana na potrzeby żeglugi modyfikacja warunków przepływu w rzece – gwałtowne zrzuty wody na zaporze we Włocławku oraz gwałtowne obniżanie poziomu wody w Wiśle poprzez ograniczenie przepływu na zaporze, w sposób pośredni i bezpośredni mogą wpływać na populację gatunku. Innym rodzajem działalności potencjalnie mogącym wpływać na zaburzenie warunków siedliskowych ryb jest eksploatacja kruszywa z koryta rzeki. Potencjalnym zagrożeniem może być postępujące zanikanie połączeń koryta rzeki z powiązanymi z nią systemami starorzeczy, co prowadzi do utraty siedlisk ryb. Brak jest dokładnych informacji w zakresie występowania gatunku w obszarze (w tym zasiedlenia starorzeczy) oraz stanu populacji gatunku, co nie pozwala na precyzyjne określenie skali zagrożenia oraz wskazanie bardziej precyzyjnych zaleceń ochronnych. Możliwym zagrożeniem może być ewentualna ingerencja związana z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami.
12.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nie dotyczy z uwagi na zmianę SDF.		
13.	6144 kiełb białopłetwy <i>Gobio alpinatus</i>	Nie dotyczy z uwagi na zmianę SDF.		

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

WŁODZIMIERZ CIEPIŁY

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 26 października 2015 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie zachowania (FV).
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	Uzupełnienie wiedzy w zakresie występowania i stanu zachowania płatów siedliska, a w przypadku jego potwierdzenia podjęcie stosownych działań ochronnych, po stwierdzeniu takiej potrzeby.
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Zachowanie areału siedliska w stanie nie pogorszonym.
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Zachowanie areału siedliska w stanie nie pogorszonym.
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Zachowanie areału siedliska w stanie nie pogorszonym. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna.
6.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Utrzymanie populacji w stanie nie pogorszonym (U1).
7.	1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stanu zachowania populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych
8.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.
9.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.
10.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.
11.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.
12.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nie dotyczy z uwagi na zmianę SDF.
13.	6144 kiełb białopłetwy <i>Gobio alpinus</i>	Nie dotyczy z uwagi na zmianę SDF.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

WŁODZIMIERZ CIERPŁY

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ¹	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania.				
1.	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie zadrzewień i naturalnej roślinności łądowej wokół starorzeczy, chroniących siedlisko przed niekorzystnym wpływem gospodarki rolnej na terenach przyległych. W przypadku prowadzenia wycinki drzew, zadrzewienia zaleca się uzupełniać nasadzeniami gatunków rodzimych, właściwych dla siedlisk łągowych.	Obszar Natura 2000	Zarządcy lub właściciele nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa
2.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Obligatoryjne: Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę łąk świeżych (6510).	Płaty siedliska zlokalizowane na działkach: gmina Solec Kujawski - obszar wiejski: obręb Przyłubie, działka nr: 26011/4; gmina Wielka Nieszawka: obręb Wielka Nieszawka, działki nr: 473/2, 474/1, 474/2, 474/3, 474/4, 475/1, 475/2, 479, 480, 481, 486, 487, 488, 489, 490, 491; gmina Wielka Nieszawka: obręb Wielka Nieszawka, działki nr: 393/3, 393/4, 393/5, 396, 398, 400, 402	Właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości
3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum</i>)	Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna, aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk (za wyjątkiem koniecznych zabiegów ochrony lasu i zapewnienia	Płaty siedliska zlokalizowane na działkach: gmina Wielka Nieszawka: obręb Cierpice, działka nr: 2046/1; gmina Solec Kujawski - obszar wiejski: obręb Przyłubie, działki nr:	Zarządca lub właściciel nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na

¹ Lokalizację podano za pomocą numerów działek ewidencyjnych, których źródłem jest system LPIS (system identyfikacji działek rolnych).

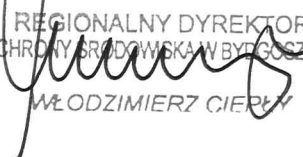

	<i>albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	bezpieczeństwa powszechnego).	23/3LP, 26011/4, 383/5, 420/1, 421, 424, 425/1, 427, 435/1; gmina Solec Kujawski - obszar wiejski: obręb Przyłubie, działki nr: 239, 240/1, 26011/4, 383/2, 383/4, 383/5, 397/3, 409/1, 411/3, 435/1, 438/1, 438/2, 538; gmina Wielka Nieszawka: obręb Cierpice, działki nr: 2030/1, 2030/3, 2045/13, 2045/2, 2046/1, 2048/6, 27/1, 30/4, 411, 412/17, 412/3, 617; obręb Wielka Nieszawka, działki nr: 391/3, 392/3, 393/5, 400, 402, 425, 427, 429, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447/3, 448, 449, 457, 459/1, 459/2, 461, 463, 465, 467, 469, 474/2, 474/3, 474/4, 476, 477, 478, 479, 482, 483, 484, 486, 487; gmina Zławieś Wielka: obręb Górsk, działki nr: 235/1, 253, 270/1, 271/1, 295, 312, 329, 380/1, 381/1, 382/1; obręb Pędzewo, działki nr: 348, 349, 351, 352/1, 353/1, 354, 355, 356/1, 357/1, 409, 410, 411, 412, 413/10, 413/11, 413/6, 413/9, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 497/1, 497/2, 499/2, 499/5	podstawie przepisów prawa
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Należy dążyć do uwzględnienia w gospodarce następujących zasad: - maksymalne ograniczenie użytkowania rębnią zupełną, - zagospodarowanie rębniami złożonymi, - zachowanie nienaruszonych fragmentów starych drzewostanów o powierzchni nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej, - w przypadku obecności w drzewostanie jesionu, wiązu, dębu, zachować udział tych gatunków także w odnowieniach, - w miarę możliwości	Platy siedliska zlokalizowane na działkach: gmina Solec Kujawski - obszar wiejski: obręb Przyłubie, działki nr: 23/3LP, 239, 240/1, 26011/4, 383/2, 383/4, 383/5, 397/3, 409/1, 411/3, 420/1, 421, 424, 425/1, 427, 435/1, 438/1, 438/2, 538; gmina Wielka Nieszawka: obręb Cierpice, działki nr: 2030/1, 2030/3, 2045/13, 2045/2, 2046/1, 2048/6, 27/1, 30/4, 411, 412/17, 412/3, 617; obręb Wielka Nieszawka,	Zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa

		<p>eliminować gatunki obce w drzewostanie i warstwie krzewów oraz tolerować lokalne zabagnianie się z naturalnych przyczyn, tolerować działalność bobrów,</p> <p>- w przypadku łęgów źródłiskowych, w miarę możliwości wyłączyć je z użytkowania, a także w sąsiadujących drzewostanach nie wykonywać cięć zupełnych na odległość 2 wysokości drzewostanu od skraju łęgu źródłiskowego.</p>	<p>działki nr: 391/3, 392/3, 393/5, 400, 402, 425, 427, 429, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447/3, 448, 449, 457, 459/1, 459/2, 461, 463, 465, 467, 469, 474/2, 474/3, 474/4, 476, 477, 478, 479, 482, 483, 484, 486, 487;</p> <p>gmina Zławieś Wielka: obręb Górsk, działki nr: 235/1, 253, 270/1, 271/1, 295, 312, 329, 380/1, 381/1, 382/1;</p> <p>obręb Pędzewo, działki nr: 348, 349, 351, 352/1, 353/1, 354, 355, 356/1, 357/1, 409, 410, 411, 412, 413/10, 413/11, 413/6, 413/9, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 497/1, 497/2, 499/2, 499/5</p>	
6.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Kontynuacja prowadzonych w dorzeczu Wisły zarybień gatunkiem.	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Użytkownik rybacki w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa
7.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Zmniejszenie presji wędkarskiej poprzez wprowadzenie zarybień tym gatunkiem w celu wzmocnienia jego naturalnej populacji w wodach dolnej Wisły lub (w przypadku braku zarybień) ograniczenie wpływu presji wędkarskiej w stosunku do tego gatunku (zwiększenie wymiaru ochronnego do 50 cm).	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Użytkownik rybacki w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa
8.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i> 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i> 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Należy zachowywać zróżnicowanie morfologii koryta, w tym płycizny i odsypy przybrzeżne i śródnurtowe oraz pozostawiać rumosz drzewny na brzegach i w strefie przybrzeżnej rzeki (w zakresie nie kolidującym z potrzebą ochrony przeciwpowodziowej, bezpieczeństwa oraz utrzymania drogi wodnej).	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Wykonujący prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa
9.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i> 5339 różanka <i>Rhodeus</i>	Szkolenie dla organów wydających pozwolenia wodnoprawne w zakresie istotnych uwarunkowań przyrodniczych,	Obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

	<i>sericeus amarus</i> 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	które powinny być analizowane w przypadku realizacji inwestycji ingerujących w koryto rzeki.		
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych.				
10.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Monitoring stanu populacji i oceny skuteczności zarybiania gatunkiem, co 3 lata.	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Użytkownik rybacki w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa
11.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. E18°20' 54,934" N53°3' 45,003" 2. E18°19' 44,719" N53°4' 21,913" 3. N 53 03' 25,4" E 18 22' 27,1"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
12.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. 53 03' 03,3"; 18 21' 20,3" 2. 53 01' 27,0"; 18 25' 32,5" 3. 53 00' 41"; 18 27' 03"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
13.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. E18°27' 31,610" N53°0' 7,363" 2. E18°21' 6,487"; N53°3' 15,702"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
14.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. E18°22' 8,815" N53°3' 27,388" 2. E18°21' 54,808" N53°3' 3,711"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
15.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. E18° 25' 11,715" N53° 2' 16,755" 2. E18° 21' 57,280" N53° 3' 30,530" 3. E18° 27' 11,053" N53° 0' 56,501"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

16.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Inwentaryzacja oraz szacowanie liczebności gatunku w obszarze, co 5 lat.	Obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
17.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. N53° 2' 22,090", E18° 24' 41,162"N 2. 53° 0' 59,345", E18° 27' 13,309"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
18.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. N53° 2' 22,090", E18° 24' 41,162" 2. N53° 0' 59,200", E18° 27' 13,073"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
19.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Pełna ocena zgodna z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	1. N53° 2' 22,090", E18° 24' 41,162"N 2. 53° 0' 59,345", E18° 27' 13,309"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.				
20.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	Wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu inwentaryzacji w granicach obszaru oraz oceny stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
21.	1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i> 1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu ekspertyzy w zakresie oceny stanu populacji gatunków zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.	Wisła, w granicach obszaru Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
22.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i> 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i> 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu, inwentaryzacji rozpowszechnienia gatunków w granicach obszaru oraz oceny stanu populacji gatunków zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wraz z analizą wpływu aktualnych uwarunkowań na stan zachowania gatunków i określeniem ewentualnych działań ochronnych.	Wisła i starorzecza w granicach obszaru Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, przy współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie

REGIONALNY DYREKTOR
 OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

 WŁODZIMIERZ CIERPIŁY

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dybowska Dolina Wisły PLH040011 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. poz. 812).

Minister Środowiska pismem z dnia 28 października 2014 r., znak: DP-074-46/37696/14/JJ poinformował Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, że po dokonaniu kontroli powyższego zarządzenia, na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 roku w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), stwierdzono uchybienia uzasadniające jego zmianę we własnym zakresie. W piśmie Ministra Środowiska wskazano następujące uwagi:

1) W załączniku nr 3 do zarządzenia dla przedmiotów ochrony 1130 boleń, 5339 różanka, 1149 koza ustalono zagrożenie polegające na eksploatacji kruszywa z koryta rzeki, która jako inwestycja „nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko i nie musi podlegać opiniowaniu lub uzgadnianiu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska”, stąd „możliwe jest pomijanie istotnych uwarunkowań przyrodniczych przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych”. Minister zakwestionował przedmiotowe zapisy z uwagi na zapisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr. 213, poz. 1397, z późn. zm.), gdzie do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zalicza się przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopalin ze złoża śródlądowych wód powierzchniowych. Odpowiedź: Uwagę uwzględniono, budzący wątpliwości zapis usunięto. Zapis pojawił się w związku z uprzednio odmienną interpretacją przepisów prawa przez organy klasyfikujące przedmiotowe przedsięwzięcia.

2) W załączniku nr 5 do zarządzenia w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za wykonanie niektórych działań ochronnych. W odniesieniu do przedmiotu ochrony 1337 bóbr europejski, nałożono na właścicieli lub zarządców nieruchomości obowiązek intensyfikacji kontroli obszaru i ochrony zasobów roślinności drzewiastej przed nielegalną wycinką. W piśmie Ministra wskazano, że ww. obowiązki nie wynikają z przepisów prawa, zatem stwierdzenie iż podmioty prywatne w tym właściciele i zarządcy nieruchomości mają wykonywać działania w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa, jest niewłaściwe. Dopuszczalne jest wkraczanie w sferę praw i obowiązków obywatela oraz podmiotów prywatnych aktem innym niż ustawa, ale wyłącznie subsydiarnie oraz tylko na podstawie możliwie precyzyjnego upoważnienia ustawowego udzielonego w celu jej wykonania. Odpowiedź. Uwagę uwzględniono. Usunięto zapis sugerujący nakładanie dodatkowych obowiązków na właścicieli gruntów, dotyczący kontroli obszaru i ochrony zasobów roślinności drzewiastej przed nielegalną wycinką, ponieważ istnieją odpowiednie przepisy prawa regulujące kwestie kradzieży drewna. Ponadto planuje się prowadzenie monitoringu siedlisk przyrodniczych oraz bobra, w ramach którego stan siedlisk i zasoby pokarmowe gatunku będą również podlegać kontroli.

3) W załączniku nr 5 do zarządzenia w odniesieniu do przedmiotów ochrony – 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródłiskowe, 1130 boleń, 5339 różanka, 1149 koza ustanowiono zalecenia dotyczące usuwania klonu jesionolistnego i nasadzania wierzb, zachowania zróżnicowania morfologii koryta. W piśmie Ministra podkreślono, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest aktem prawa miejscowego, tym samym ustanawia prawo powszechnie obowiązujące. Ten akt nie powinien zawierać postulatów czy zaleceń, lecz powinien regulować określony stan rzeczy. W związku z powyższym powinno się dokonać odpowiedniej modyfikacji przedstawionych uregulowań, przy uwzględnieniu wskazania odpowiednich podmiotów, na które może być nałożony obowiązek ich wykonania. Odpowiedź: Uwagę uwzględniono, przeformułowano zadanie ochronne w zakresie zachowania zróżnicowania morfologii koryta. Jako podmiot odpowiedzialny wskazano „wykonującego prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych, na podstawie przepisów prawa”. Zgodnie z art. 26 Prawo Wodne do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych należy m. in: dbałość o utrzymanie dobrego stanu wód. Wprowadzony w niniejszym zarządzeniu zapis precyzuje zabiegi służące ochronie gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły. W związku z brakiem skutecznych działań, skierowanych na wyeliminowanie klonu jesionolistnego (*Acer negundo*) ze składu drzewostanów łągowych (jego szerokie rozpowszechnienie i łatwość rozsiewania się gatunku), uznano, że podejmowane prace dążące do wyeliminowania gatunku nie przyniosą pozytywnych i trwałych efektów. Zapis o konieczności usuwania klonu

z siedlisk łągowych usunięto z zakresu przewidywanych działań ochronnych.

4) W załączniku nr 3 do zarządzenia w odniesieniu do przedmiotów ochrony 1188 kumak nizinny i 6144 kielb białopłetwy wskazano, iż „(...) nie analizowano zagrożeń dla gatunku z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych”. W uzasadnieniu do zarządzenia wyjaśniono, iż nie stwierdzono w obszarze występowania przedmiotu ochrony 1188 kumaka nizinnego. W odniesieniu do 6144 kielba białopłetwego nie przedstawiono żadnych wyjaśnień. W przypadku niewystępowania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 lub jego niskiej reprezentatywności bezzasadne jest analizowanie potencjalnych i istniejących zagrożeń dla tego przedmiotu ochrony i określanie celów działań ochronnych. Jednak z uwagi na konieczność odniesienia się do wszystkich przedmiotów ochrony znajdujących się na liście przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000 w planie zadań ochronnych powinno się precyzyjnie określić powód odstąpienia od analizowania zagrożeń i wyznaczania celów działań ochronnych. Warto dodać, że w przedstawionym przypadku w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 nie określa się dla danych przedmiotów ochrony działań ochronnych, ani wskazań do zmian w dokumentach planistycznych. Z tego względu w załącznikach dotyczących działań ochronnych postanowienia wskazujące, iż nie określono działań ochronnych, należy uznać za zbędne. Warto podkreślić, że odpowiednie wyjaśnienia opisujące m.in. przyczyny planowanych działań i przedstawiające przewidywaną procedurę usunięcia przedmiotów ochrony z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 powinny znaleźć się w uzasadnieniu do zarządzenia. Uwagę uwzględniono. Na podstawie analizy danych literaturowych oraz prac terenowych stwierdzono, że w obszarze nie występują stanowiska 1188 kumaka nizinnego i 6144 kielba białopłetwego. Zamieszczenie gatunków na liście przedmiotów ochrony wynikało z błędu naukowego. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przesłał wniosek o zmianę standardowego formularza danych do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem z dnia 20 grudnia 2013 r., znak: WPN.6323.57.2013.JC. Zmiany zostały zaakceptowane przez GDOŚ, który następnie powinien przedstawić je do akceptacji Komisji Europejskiej.

Ponadto Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zgłosiła uwagę (e-mail z dnia 18 kwietnia 2014 r.) z prośbą o zmianę zarządzenia w tym zakresie: W zał. 4 dla siedliska 3270 jako cel działań ochronnych określono: *Uzupełnienie wiedzy w zakresie występowania i stanu zachowania siedliska*. Uwaga: *i co dalej? Taki cel na 10 lat to zbyt mało*. Uwagę uwzględniono. Wskazano, że należy dodatkowo podjąć stosowne zadanie ochronne, po stwierdzeniu takiej potrzeby.

Obwieszczeniem znak: WPN.6320.19.2014.BKW, z dnia 17 grudnia 2014 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmiany w ww. planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011.

Następnie ww. Organ obwieszczeniem znak: WPN.6320.16.2015.AM2, z dnia 15 kwietnia 2015 r. poinformował o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem zmiany planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. W trakcie konsultacji zgłoszono następujące uwagi i wnioski:

1. Klub Przyrodników pismem z dnia 5 maja 2015 r., L.dz.552/2015, wskazał, że:

a) Zagrożenie polegające na eksploatacji kruszywa z koryta rzeki nie należy usuwać, ale należy je przeformułować na „Wydobywanie osadów (piasku i żwiru) z koryta rzeki, w szczególności w ramach prac utrzymaniowych”. Problemem jest właśnie wydobywanie piasku przy pracach utrzymaniowych, który następnie jest sprzedawany – w ten sposób omijany jest obowiązek uzyskania decyzji środowiskowej na eksploatację kruszywa z koryta rzeki. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Przedłożony do uzgodnienia projekt zarządzenia, nie przewiduje zmian w treści potencjalnego zagrożenia jakim jest eksploatacja kruszywa z koryta rzeki lub jego usunięcia. Zmianie podlegała część opisu zagrożenia zgodnie z uwagami Ministra Środowiska. Jednocześnie należy wyjaśnić, iż prace utrzymaniowe polegające na wydobywaniu osadów z koryta rzeki podlegają procedurze oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w trybie art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.) oraz procedurze zgłoszenia wynikającej z art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651), co zapewnia poddawanie takich działań ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 i weryfikację ich wpływu na cele i przedmioty ochrony ostoi.

b) Przepisy prawa zapobiegające kradzieży drewna nie mogą być wystarczająco skuteczne dla ochrony

cennych zadrzewień przed nielegalną wycinką – niektóre cenne przyrodniczo zadrzewienia mają drewno o niskiej wartości, a tym samym ocena ew. nielegalnej wycinki przez strony trzecie dokonywana na podstawie przepisów o ochronie własności będzie zupełnie nieadekwatna do szkód przyrodniczych. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Przy obecnym stanie prawnym oraz uwzględnieniu rozległości terenów występowania siedlisk leśnych będących przedmiotem ochrony obszaru, brak jest efektywnych rozwiązań przyczyniających się do poprawy aktualnego stanu. Jednocześnie regionalny dyrektor ochrony środowiska nie posiada stosownych narzędzi prawnych, umożliwiających nakładanie dodatkowych obowiązków na strony trzecie, w tym państwowe organy ścigania. Działanie to nosi znamiona nałożenia obowiązku na obywateli i podmioty prywatne, który nie został dopuszczony ustawową podstawą kompetencyjną. Ponieważ ustawodawca w upoważnieniu ustawowym, zawartym w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie dopuścił możliwości wkraczania w sferę praw i wolności obywateli oraz podmiotów prywatnych, poprzez zobowiązanie ich do określonych działań ochronnych, np. obowiązek kontroli obszaru i ochrony zasobów roślinności drzewiastej przed nielegalną wycinką. Jednocześnie należy mieć na względzie, że kwestie kradzieży drewna czy dewastacji lasów regulują inne przepisy prawa i tut. organ nie może wkraczać w kompetencje prawne innych organów działających w tym zakresie.

c) Wskazaniem do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powinno być wprowadzenie zapisu opisującego istotne uwarunkowanie: „Wskazanie na bardzo wysokie ryzyko negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 stworzone przez ewentualne przedsięwzięcia ochrony przed powodziami terenów niechronionych dotychczas wałami przeciwpowodziowymi (budowa nowych wałów)”. Podobnie dla pozostałych przedsięwzięć hydrotechnicznych. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Fakt wprowadzenia regulacji we wskazaniach do zmian w istniejących dokumentach planistycznych w zakresie realizacji zamierzeń związanych z ochroną przed powodziami terenów niechronionych dotychczas wałami przeciwpowodziowymi oraz innych zamierzeń w obrębie Wisły (np. budowa stopnia wodnego, podwyższenie klasy żeglowności dróg wodnych), świadczy o możliwości negatywnego oddziaływania tych działań na obszar Natura 2000 i nie wymaga wprowadzania dodatkowych zwrotów lub sformułowań podkreślających ich znaczenie.

d) Elementem celu ochrony dla starorzeczy (kod siedliska 3150), łągów (kod siedliska 91E) oraz ziołorośli nadrzecznych (kod siedliska 6430) powinno być „Utrzymanie okresowych wylewów Wisły i okresowego zalewania terenu”. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Celami ochrony siedlisk mogą być wskaźniki warunkujące ich stan zachowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych, rytm zalewów jako wskaźnik został uwzględniony w przypadku siedliska 91E0. W przypadku starorzeczy i ziołorośli nadrzecznych rytm zalewów nie został uwzględniony jako wskaźnik istotny dla oceny stanu ochrony siedlisk, a zagrożeniami dla stanu zachowania są czynniki niezwiązane z obecnie występującymi epizodami wezbraniowymi. Jednocześnie należy zauważyć, że plan zadań ochronnych przewiduje uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie oceny stanu zachowania siedlisk, co będzie wymagało między innymi uwzględnienia kwestii wpływu rytmu zalewów na stan siedlisk, a realizacja planów, projektów i prac mogących znacząco negatywnie wpływać na obszar Natura 2000, podlegają procedurze oceny w trybie art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.).

e) Elementem celów ochrony gatunków ryb i minogów będących przedmiotami ochrony ostoi powinno być utrzymanie naturalnego reżimu przepływów Wisły. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Zgodnie z zarządzeniem celami działań ochronnych dla wszystkich gatunków ryb i minoga rzeczno-ostoi, będących przedmiotami ochrony ostoi jest uzupełnienie stanu wiedzy, wraz z rozpoznaniem i ustaleniem znaczenia dla zachowania celów ochrony wskaźnika jakim jest reżim przepływu wód rzeki. Aktualne dane w zakresie wpływu reżimu przepływu wód na stan zachowania ryb i minoga rzeczno-ostoi nie pozwala na ustalenie znaczenia tego wskaźnika i ewentualnej potrzeby zastosowania i zakresu działań ochronnych.

f) Należy zmienić zapis działań fakultatywnych dla siedlisk łąkowych. Zamiast „użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich” należy wpisać konkretne wymogi, określające optymalny sposób ochrony siedliska, choćby skopiowane z wymogów aktualnego pakietu PROW. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Obecny zapis przewidzianych działań ochronnych dla łąk świeżych (kod siedliska 6510) nie został zakwestionowany przez Ministerstwo Środowiska w ramach kontroli aktu prawnego przeprowadzonej na podstawie § 5 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 roku w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754).

g) Dla ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych, oprócz obecnych zapisów potrzebne jest zachowanie nienaruszonych niektórych fragmentów starych drzewostanów (całe wydzielania i działki, a nie tylko pozostawienie 5% biogrup). Zachowanie nienaruszonych fragmentów starych drzewostanów powinno dotyczyć co najmniej ok. 30% powierzchni manipulacyjnej. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Obecny stan wiedzy w zakresie rozmieszczenia potencjalnych płatów siedlisk leśnych ewentualnie wyznaczonych do zachowania, wyłączonych z gospodarowania nie pozwala na wskazanie takich powierzchni. Dokumentacja planu zadań ochronnych jednoznacznie wskazuje na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy z zakresu rozmieszczenia i stanu zachowania siedlisk leśnych będących przedmiotami ochrony ostoi, co znalazło swoje odzwierciedlenie w zapisach celów ochrony i przewidzianych działaniach ochronnych, polegających na wykonaniu inwentaryzacji uzupełniającej i oceny stanu wykazanych powierzchni występowania siedlisk. W związku z powyższym na obecnym etapie do momentu uzupełnienia stanu wiedzy brak jest przesłanek do wyłączenia z użytkowania gospodarczego powierzchni leśnych, a przyjęte działania ochronne, ograniczające gospodarcze użytkowanie siedlisk leśnych, przyczynią się do poprawy ich stanu zachowania, w tym poprawy struktury przestrzennej, wiekowej i gatunkowej zbiorowisk.

h) Wskazanie potrzeby sporządzenia dla obszaru planu ochrony, w którym będzie można określić zapewnienie odpowiednich warunków ze strony gospodarki wodnej oraz zagospodarowania przestrzennego. Będzie to także okazją do zaplanowania ochrony obszaru z uwzględnieniem uzupełnionej i pogłębionej wiedzy o przedmiotach ochrony. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Dokumentacja planu zadań ochronnych wyraźnie wskazuje na brak przesłanek do sporządzenia planu ochrony.

2. Fundacja Greenmind pismem z dnia 6 maja 2015 r., wskazała, że:

a) Uwzględnić zagrożenia wynikające z prowadzonej i planowanej zabudowy hydrotechnicznej, a w szczególności planowanej budowy nowego stopnia energetycznego poniżej Włocławka. Wśród potencjalnych zagrożeń wymienionych w stosunku do wszystkich siedlisk i gatunków związanych z korytem rzeki i obszarami zalewowymi należy wymienić: D03.02 szlaki żeglugowe, J02.02.01 bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych, J02.04.01 zalewanie, J02.04.02 brak zalewania, J02.05.01 modyfikowanie przepływów wodnych, J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych. Z uwagi na prowadzone na bieżąco prace pogłębiarskie zagrożenie J02.02.01 bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych należy wymienić jako istniejące w stosunku do wszystkich gatunków ryb, będących przedmiotem ochrony. Potencjalnym zagrożeniem dla wszystkich gatunków jest również J03.02.01 zmniejszenie migracji/bariery dla migracji, które wiąże się nie tylko z barierą fizyczną, ale może wynikać z bariery behawioralnej (zmiana prędkości przepływu, zmiana trofii, temperatura i innych cech fizyko – chemicznych). Zagrożeniem istniejącym w odniesieniu do siedlisk 6430 i 91E0 może być J02.04.02 brak zalewania, spowodowany erozją denną koryta Wisły wywołaną zatrzymaniem rumowiska wleczonego w Zbiorniku Włocławskim. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Aktualne dane nie pozwalają na ustalenie znaczenia wskazanych zagrożeń dla stanu zachowania przedmiotów ochrony oraz odpowiedniego, tj. wskazanego uwagą przypisania do grupy zagrożeń istniejących i potencjalnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony ostoi. Dokumentacja planu zadań ochronnych jednoznacznie wskazuje na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie stanu zachowania siedlisk i gatunków zwierząt związanych z korytem rzeki i obszarami zalewowymi. W związku z powyższym proponowane zmiany będą mogły być wprowadzone w momencie uzupełnienia stanu wiedzy. Jednocześnie realizacja planów, projektów i prac mogących znacząco negatywnie wpływać na obszar Natura 2000, podlega procedurze oceny oddziaływania na środowisko lub ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 w trybie art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.).

3. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zgłosiła uwagę (e-mail z dnia 21 kwietnia 2015 r.) z prośbą o zmiany zarządzenia w zakresie:

a) W zał. 2 pkt 3 wskazano na konieczność usunięcia szacunkowej powierzchni siedliska 6430, wskazanej jako cel działań ochronnych. Uwaga: Dostateczna dokładność powierzchni jak na szacunkowe jej określenie. Sugeruję nie podawać tak dokładnej powierzchni jako celu ochrony ponieważ nawet najmniejsza zmiana na minus może przyczynić się do braku osiągnięcia tego celu. Uwagę uwzględniono. Zapis zmodyfikowano.

b) W zał. 2 pkt 4 wskazano na konieczność usunięcia szacunkowej powierzchni siedliska 6510, wskazanej jako cel działań ochronnych. Uwaga: Dostateczna dokładność powierzchni jak na szacunkowe jej określenie. Sugeruję nie podawać tak dokładnej powierzchni jako celu ochrony ponieważ nawet najmniejsza zmiana na minus może przyczynić się do braku osiągnięcia tego celu. Uwagę uwzględniono. Zapis zmodyfikowano.

c) W zał. 2 pkt 5 wskazano na konieczność usunięcia szacunkowej powierzchni siedliska 91E0, wskazanej jako cel działań ochronnych. Uwaga: Dostyc duża dokładność powierzchni jak na szacunkowe jej określenie. Sugeruję nie podawać tak dokładnej powierzchni jako celu ochrony ponieważ nawet najmniejsza zmiana na minus może przyczynić się do braku osiągnięcia tego celu. Uwagę uwzględniono. Zapis zmodyfikowano.

4. Nadleśnictwo Cierpiszewo pismem z dnia 6 maja 2015 r., wskazało, że w związku z powszechnością występowania klonu jesionolistnego na całym obszarze zalewowym Wisły, osiągnięcie celu jakim byłoby wyeliminowanie tego gatunku ze składu siedliska oznaczonego kodem 91E0 jest działaniem trudnym lub wręcz niemożliwym. Odpowiedź: Uwagę uwzględniono. W związku z brakiem skutecznych działań, skierowanych na wyeliminowanie klonu jesionolistnego (*Acer negundo*) ze składu drzewostanów łągowych (jego szerokie rozpowszechnienie i łatwość rozsiewania się gatunku) uznano, że podejmowane prace dążące do wyeliminowania gatunku nie przyniosą pozytywnych i trwałych efektów. Zapis o konieczności usuwania klonu z siedlisk łągowych usunięto z zakresu przewidywanych działań ochronnych.

Wojewoda Kujawsko – Pomorski w ramach kontroli na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), zgłosił pismem znak: WSRRW.II.710.23.(1).2015 z dnia 6 sierpnia 2015 r. uwagi z prośbą o doprecyzowanie wskazanych zapisów zarządzenia w zakresie:

1. Uwaga: Nieuzasadnione wskazanie zagrożenia regulowania (prostowania) koryt rzecznych i zmiany reżimu hydrologicznego dla starorzeczy i naturalnych zbiorników eutroficznym. Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Wszystkim zagrożeniom (rzeczywistym i potencjalnym) w projekcie zarządzenia przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 do obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000. Obowiązujący z ww. listy katalog zagrożeń jest wykorzystywany na potrzeby sporządzania wszystkich planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w całym kraju. Wskazane zagrożenia mają charakter potencjalny, czyli takich które mogą wystąpić, np. wskutek zmian dotychczasowego sposobu gospodarowania lub realizacji przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodnej, lecz na chwilę ustanawiania zarządzenia nie potwierdzono ich znaczącego wpływu. Z uwagi na potencjalny charakter zagrożeń nie przewidziano działań ochronnych, w tym takich, których realizacja mogłaby ograniczać dotychczasową lub planowaną działalność gospodarczą. Jednocześnie potencjalny charakter wskazanych zagrożeń jest wyłącznie informacją o konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na etapie ewentualnych procedur ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji, których zasięg wpływu może obejmować powierzchnię siedliska. Przedłożony projekt zarządzenia dotyczy wyłącznie zmian, uwzględniających uwagi Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wskazanych do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 812), których katalog nie obejmował analizowanej uwagi. Jednocześnie wprowadzone zapisy w projekcie zarządzenia zmieniającego, dotyczące sposobu gospodarowania wodami rzeki Wisły, w tym i starorzeczami, zostały pozytywnie zaopiniowane przez zarządcę cieków, tj. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem znak: TZK/070-01/2015/RW z dnia 29 kwietnia 2015 r.

2. Uwaga: Nieuzasadnione określenie dla minoga rzeczno, łososia, kiełbia białopłetwego, bolenia, kozy i różanki zagrożeń polegających na przekształcaniu koryta rzeki Wisły wskutek podnoszenia jej klasy żeglowności lub kaskadyzacji, gdy zapisy ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469) dotyczące zapobiegania powodzi wskazują na potrzebę ochrony ludzi i mienia (sprzeczność z art. 88a i 88k ustawy Prawo wodne). Odpowiedź: Uwagę uwzględniono w możliwym zakresie. Na podstawie przeprowadzonej konsultacji dnia 27 sierpnia 2015 r. w siedzibie Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, uzupełniono opis potencjalnego zagrożenia ewentualnej ingerencji związanej z dalszym przekształcaniem koryta rzeki Wisły w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji, o zapis „które może zostać skutecznie wyeliminowane lub ograniczone na etapie oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z odrębnymi przepisami”. Wskazane zagrożenia dla wymienionych gatunków ryb i minoga mają charakter wyłącznie zagrożeń potencjalnych, niezwiązanych z gospodarowaniem wodami w sytuacji zagrożenia powodziowego, regulowanego odrębnymi przepisami szczegółowymi. Na chwilę ustanawiania zarządzenia nie potwierdzono znaczącego wpływu zagrożeń. Potencjalny charakter określonych zagrożeń jest informacją o potrzebie zwrócenia uwagi na etapie ewentualnych procedur ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji, których zasięg wpływu może obejmować siedliska bytowania lub migracji wymienionych gatunków organizmów wodnych. Sposoby ochrony ludzi i mienia przed powodzią realizowane w szczególności przez działania określone w art. 88k

ustawy Prawo wodne (z wyłączeniem akcji lodołamania), podlegają jako przedsięwzięcia procedurze oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest ocena oddziaływania względem elementów środowiska przyrodniczego, w tym celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Jednocześnie wskazane zagrożenia nie ograniczają dotychczasowej gospodarki wodami oraz zasad postępowania w przypadkach nagłego zagrożenia powodzią i potrzeby zapewnienia ochrony ludzi, zdrowia i mienia. Ustalenie rzeczywistego wpływu zagrożeń na stan zachowania przedmiotów ochrony w drodze uzupełnienia stanu wiedzy ma zasadnicze znaczenie dla racjonalnego zarządzania zasobami wodnymi, którego elementem jest zachowanie dobrego stanu lub potencjału wód zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi, co potwierdza Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pozytywną opinią projektu zarządzenia zmieniającego przesłaną pismem znak: TZK/070-01/2015/RW z dnia 29 kwietnia 2015 r. Przedłożony projekt zarządzenia dotyczy wyłącznie zmian, uwzględniających uwagi Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 812), gdzie wskazana uwaga nie była przedmiotem wprowadzanych zmian w zarządzeniu.

Ponadto projekt zarządzenia zmieniającego w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych, między innymi został przekazany do zaopiniowania przez Kujawsko-Pomorską Izbę Rolniczą; Agencję Nieruchomości Rolnych, Oddział Terenowy w Bydgoszczy; Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku; Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku.

Przedmiotowy projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WSRRW.II.710.33.(1).2015 z dnia 15 października 2015 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIEPŁY